

INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK WYSTĄPIENIA POWAŻNEJ AWARII PRZEMYSŁOWEJ DLA PMG BRZEŹNICA

Maj 2024

OZNACZENIE PROWADZĄCEGO ZAKŁAD

Prowadzącym zakład jest ORLEN Spółka Akcyjna
w Płocku, ul. Chemików 7, 09 - 411 Płock
Orlen Spółka Akcyjna - Oddział PGNiG w Sanoku,
38-500 Sanok, ul. Sienkiewicza 12,
tel. +48 13 46 52 100, fax. +48 13 46 35 555,
email: sanok.sekretariatDN@pgngi.pl

POTWIERDZENIE, ŻE ZAKAŁD PODLEGA PRZEPISOM W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA AWARIOM PRZEMYSŁOWYM ORAZ, ŻE PROWADZĄCY DOKONAŁ ZGŁOSZENIA O KTOYM MOWA W ART. 250 UST.1 WŁAŚCIWYM ORGANOM I PRZEKAZAŁ IM PROGRAM ZAPOBIEGANIA AWARIOM

Zgodnie z Ustawą Prawo Ochrony Środowiska art. 253, ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. 2020 poz. 1219) oraz Rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016r. (Dz. U. 2016 poz. 138) w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, PMG Brzeźnica w wyniku magazynowania substancji niebezpiecznej (gaz ziemny) został zaliczony do Zakładu Dużego Ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Realizując wymagania Ustawy POŚ dokonano właściwego zgłoszenia o zaliczeniu PMG Brzeźnica jako Zakładu Dużego Ryzyka do:

- ✓ Podkarpackiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej w Rzeszowie.
- ✓ Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

Jednocześnie prowadzący zakład posiada opracowany i wdrożony Program Zapobiegania Awariom dla PMG Brzeźnica. Dokument ten zawiera szczegółowe informacje o występujących zagrożeniach, stosowanych środkach zapobiegania oraz systemach zabezpieczeń. Prowadzący przekazał Program Zapobiegania Awariom właściwym organom.

OPIS DZIAŁALNOŚCI ZAKŁADU

PMG Brzeźnica objęty jest koncesją na bezzbiornikowe magazynowanie gazu ziemnego.

Głównym zadaniem PMG Brzeźnica jest realizowanie procesu zatłaczania i odbioru gazu ziemnego z wyeksploatowanego złoża. W okresie letnim gaz jest zatłaczany do złoża, zaś w okresie zimowym odbierany i kierowany do celów grzewczych w gospodarstwach domowych oraz przemyśle.

CHARAKTERYSTYKA SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNYCH

Substancje niebezpieczne występujące w PMG Brzeźnica:

Lp.	Substancja chemiczna	Rodzaj stwarzanego zagrożenia	Barwa	Zapach
1.	Gaz ziemny 0,7417[kg/m³]	H220 H280	bezbarwna	uzdatniony gaz jest bez zapachu
2.	Metanol 0,792[g/cm³]	H225 H301 H311 H331 H370	bezbarwna	Charakterystyczny, rozpuszczalnikowy

CHARAKTERYSTYKA SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNYCH

Lp.	Klasyfikacja	Rodzaj stwarzanego zagrożenia
1	H220	skrajnie łatwopalny gaz
2	H225	wysoce łatwopalna ciecz i pary
3	H280	zawiera gaz pod ciśnieniem. ogrzanie grozi wybuchem
4	H301	działa toksycznie po połknięciu
5	H311	działa toksycznie w kontakcie ze skórą
6	H331	działa toksycznie w następstwie wdychania
7	H370	powoduje uszkodzenie narządów

RODZAJE ZAGROŻEŃ WYSTĘPUJĄCYCH W ZAKŁADZIE

- Zagrożenie wybuchowe
- Zagrożenie pożarowe
- Zagrożenie erupcyjne

**Potencjalny zasięg zagrożeń nie wykracza poza teren
Podziemnego Magazynu Gazu Brzeźnica.**

SPOSOBY POWIADAMIANIA I ALARMOWANIA W PRZYPADKU AWARII

W sytuacji wystąpienia poważnej awarii przemysłowej sposób powiadamiania w Orlen Spółka Akcyjna - Oddział PGNiG w Sanoku jest zgodny z Instrukcją Alarmowania w sytuacji wystąpienia wypadków, awarii i innych niebezpiecznych zdarzeń.

W momencie wystąpienia awarii odpowiednie osoby Zakładu Dużego Ryzyka Brzeźnica powiadamiają jednostki oraz służby współdziałające przy alarmowaniu, powiadamianiu i likwidacji zagrożenia.

SPOSOBY POWIADAMIANIA I ALARMOWANIA W PRZYPADKU AWARII

W przypadku awarii lub zaistnienia realnej możliwości jej wystąpienia, okoliczna ludność będzie powiadamiana za pośrednictwem:

- Syren dźwiękowych zainstalowanych w pobliżu zakładu,
- Służb współdziałających podczas likwidacji awarii,
- Lokalnych stacji telewizyjnych i radiowych,
- Internetu.

ZASADY OSTRZEGANIA I ALARMOWANIA

RODZAJ ALARMU	SPOSÓB OGŁOSZENIA ALARMU		SPOSÓB ODWOŁANIA ALARMU	
	Za pomocą syren	Przy pomocy rozgłośni radiowych oraz ośrodków telewizji i radiofonii przewodowej	Za pomocą syren	Przy pomocy rozgłośni radiowych oraz ośrodków telewizji i radiofonii przewodowej
Alarm o klęskach żywiołowych i zagrożeniu środowiska	Dźwięk ciągły trwający 3 minuty	Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Informacja o zagrożeniu i sposobie postępowania mieszkańców	Dźwięk ciągły trwający 3 minuty	Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: UWAGA! UWAGA! Odwołuję alarm dla.....
Alarm o skażeniach	Dźwięk ciągły trwający 3 minuty	Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: UWAGA! UWAGA! Ogłaszam alarm o skażeniach dla.....	Dźwięk ciągły trwający 3 minuty	Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: UWAGA! UWAGA! Odwołuję alarm o skażeniach dla.....
Uprzedzenie o skażeniach		Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna : UWAGA! UWAGA! Osoby znajdujące się na terenie około godz..... min..... może nastąpić skażenie w kierunku.....		Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: UWAGA! UWAGA! Odwołuję uprzedzenie o zagrożeniu dla.....

SPOSÓB POSTĘPOWANIA NA WYPADEK WYSTĄPIENIA AWARII - ZAGROŻENIA

Po usłyszeniu sygnału o zagrożeniu należy:

- Osoby znajdujące się w budynkach,
 - pozamykać okna i drzwi w pomieszczeniach
 - włączyć telewizor lub radioodbiornik na częstotliwość stacji lokalnej,
 - wysłuchać uważnie nadawane komunikaty,
 - postępować zgodnie z poleceniami,
- Osoby znajdujące się na otwartej przestrzeni w pobliżu PMG Brzeźnica:
 - nie zbliżać się do miejsca wystąpienia awarii,
 - oddalić się od miejsca awarii udając się prostopadle do kierunku wiatru,
- Osoby znajdujące się w pojazdach samochodowych w pobliżu PMG Brzeźnica:
 - nie tarasować dróg dojazdowych dla służb ratowniczych,
 - w miarę możliwości oddalić się od miejsca zagrożenia,
- W przypadku ogłoszenia alarmu lub ewakuacji przez lokalne służby:
 - dostosować się do wydawanych poleceń

SPOSÓB POSTĘPOWANIA NA WYPADEK WYSTĄPIENIA AWARII - ZAGROŻENIA

W przypadku ogłoszenia ewakuacji wychodząc z domu pamiętaj, aby wziąć ze sobą:

- ✓ dokumenty tożsamości i ważne dokumenty rodzinne
np. legitymacje ubezpieczeniowe, akta notarialne, papiery wartościowe – akcje, obligacje, polisy ubezpieczeniowe, numery rachunków bankowych itp.
- ✓ telefon komórkowy i ładowarkę.
- ✓ leki, recepty.
- ✓ klucze od mieszkania, samochodu, sejf, itp.
- ✓ niezbędną odzież i przybory toaletowe.

WYKAZ TELEFONÓW ALARMOWYCH

TEL. ALARMOWE

EUROPEJSKI NUMER ALARMOWY - 112	
POGOTOWIE RATUNKOWE	999
PAŃSTWOWA STRAŻ POŻARNA	998
POLICJA	997
POGOTOWIE WODOCIĄGOWE	994
POGOTOWIE GAZOWE	992
POGOTOWIE ENERGETYCZNE	991

SŁUŻBY RATOWNICZE I WSPOMAGAJĄCE

Lp.	PODMIOT	NR TELEFONU	ADRES INSTYTUCJI
1.	Starostwo Powiatowe Dębica	(14) 680 31 00	Dębica, ul. Parkowa 28
2.	Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego	(14) 680 31 00	Dębica, ul. Parkowa 28
3.	Wójt Gminy Dębica	(14) 680 33 10	Dębica, ul. Stefana Batorego 13
4.	Komenda Powiatowa Policji	(14) 670 63 10 lub 997	Dębica, ul. Chłodnicza 20
5.	Pogotowie Ratunkowe w Dębicy	(14) 670 33 00 lub 999	Dębica, ul. Krakowska 91
6.	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Dębicy	(14) 681 28 55 i 681 28 56	Dębica, ul. Poddęby 6a
7.	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie	(17) 854-38-41 lub 606-486-395	ul. Gen. M. Langiewicza 26 35-101 Rzeszów
8.	Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna	(14) 670 24 20	Dębica, ul. Parkowa 2
9.	Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego	(14) 683 40 30	Dębica, ul. Parkowa 28
10.	Powiatowy Inspektor Weterynarii	(14) 681 82 42	Dębica, ul. Kosynierów Raclawickich 16
11.	OUG Krosno	(13) 43 67 546	Krosno, ul. Armii Krajowej 3

OBOWIĄZEK ZAWIADAMIANIA O ZAGROŻENIU

Obowiązek zawiadamiania o zagrożeniu

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze

Art. 119. 1. Kto spostrzeże zagrożenie dla ludzi, zakładu górniczego lub jego ruchu, uszkodzenie albo nieprawidłowe działanie urządzeń tego zakładu, jest obowiązany niezwłocznie ostrzec osoby zagrożone, podjąć środki dostępne w celu usunięcia niebezpieczeństwa oraz zawiadomić o niebezpieczeństwie najbliższą osobę kierownictwa lub dozoru ruchu.

2. W przypadku powstania stanu zagrożenia życia lub zdrowia osób przebywających w zakładzie górniczym, dla zakładu górniczego lub jego ruchu, na żądanie kierownika ruchu tego zakładu, każdy przedsiębiorca jest obowiązany udzielić mu niezbędnej pomocy.

3. W przypadku powstania stanu zagrożenia życia lub zdrowia osób przebywających w zakładzie górniczym, niezwłocznie wstrzymuje się prowadzenie ruchu w strefie zagrożenia, wycofuje się ludzi w bezpieczne miejsce i podejmuje się niezbędne działania, w tym środki dostępne w celu usunięcia stanu zagrożenia.

4. Kierownik ruchu zakładu górniczego jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić właściwy organ nadzoru górniczego, w sposób ustalony w przepisach wydanych na podstawie art. 120 ust. 1, o każdym wypadku śmiertelnym, ciężkim lub zbiorowym, zgonie naturalnym, jak również o związanych z ruchem zakładu górniczego niebezpiecznych zdarzeniach, stwarzających zagrożenie życia, zdrowia ludzkiego lub bezpieczeństwa powszechnego

**Podziemny Magazyn Gazu
Brzeźnica**

tel. (14) 677 11 25

**Całodobowa służba dyspozytorska
Orlen SA - Oddział PGNiG w Sanoku**

tel. (13) 46 52 134

kom. 608 448 322

INFORMACJE O OPRACOWANIU I PRZEDŁOŻENIU WŁAŚCIWYM ORGANOM RAPORTU O BEZPIECZEŃSTWIE

Orlen Spółka Akcyjna - Oddział PGNiG w Sanoku opracował dla Podziemnego Magazynu Gazu Brzeźnica Raport o Bezpieczeństwie i przedłożył:

- Komendantowi Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Rzeszowie,
- Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

INFORMACJE DOTYCZĄCE GŁÓWNYCH SCENARIUSZY AWARII PRZEMYSŁOWEJ ORAZ ŚRODKÓW BEZPIECZEŃSTWA, KTÓRE ZOSTANĄ PODJĘTE W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA AWARII.

Scenariusz nr 1.

Rozszczelnienie połączenia kryzowego rurociągu, zbiornika ciśnieniowego lub uszkodzenie zasuw – w efekcie nastąpi emisja gazu palnego (metan) do atmosfery, powstanie atmosfery wybuchowej, w przypadku obecności czynnika inicjującego powstanie pożaru (otwarty ogień, ładunek elektrostatyczny, iskry) może nastąpić wybuch, pożar powstałej chmury mieszaniny wybuchowej, promieniowanie termiczne, hałas.

Środki bezpieczeństwa:

- monitoring ciśnienia w instalacji,
- system alarmowania o przekroczeniu poziomu założonego wysokiego i niskiego ciśnienia
- system detekcji gazów palnych i detekcji płomienia, czujki wykrywające dym.

Rozszczelnienie połączeń kryzowych lub zasuw powoduje emisję gazu poza instalację.

Zdarzenie takie jest wykrywane przez system kontroli ciśnienia w poszczególnych elementach instalacji, który zamyka automatyczne zasuw odcinające część instalacji, w której wystąpiła nieszczelność.

Odcięta część instalacji jest rozgazowywana na pochodnię do spalania gazu.

System automatycznego odcięcia części instalacji, włącza alarm w dyspozytorni nadzorowanej stale przez operatora, który podejmuje decyzję dotyczącą dalszego toku postępowania, zgodnie z zapisami Wewnętrznego Planu Operacyjno–Ratowniczego dla PMG Brzeźnica.

W przypadku powstania pożaru w pomieszczeniu agregatu sprężarkowego następuje włączenie stałych urządzeń gaśniczych.

INFORMACJE DOTYCZĄCE GŁÓWNYCH SCENARIUSZY AWARII PRZEMYSŁOWEJ ORAZ ŚRODKÓW BEZPIECZEŃSTWA, KTÓRE ZOSTANĄ PODJĘTE W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA AWARII.

Scenariusz nr 2.

Uszkodzenie głowicy eksploatacyjnej na jednym z odwiertów – w efekcie nastąpi emisja gazu palnego (metan) do atmosfery, powstanie atmosfery wybuchowej, w przypadku obecności czynnika inicjującego powstanie pożaru (otwarty ogień, ładunek elektrostatyczny, iskry) może nastąpić wybuch, pożar powstałej chmury mieszaniny wybuchowej, promieniowanie termiczne, hałas.

Środki bezpieczeństwa:

- automatyczny zawór odcinający i sterujący,
- automatyczna zasuwa robocza w głowicy eksploatacyjnej,
- system wykrywania płomienia,

Uszkodzenie lub zniszczenie głowicy eksploatacyjnej powoduje emisję gazu poza instalację oraz powoduje gwałtowny spadek ciśnienia w odwiercie, co automatycznie włącza sygnał alarmu z detektora płomienia w dyspozytorni nadzorowanej przez operatora, który podejmuje decyzję dotyczącą dalszego toku postępowania, zgodnie z zapisami Wewnętrznego Planu Operacyjno–Ratowniczego dla PMG Brzeźnica.

INFORMACJE DOTYCZĄCE GŁÓWNYCH SCENARIUSZY AWARII PRZEMYSŁOWEJ ORAZ ŚRODKÓW BEZPIECZEŃSTWA, KTÓRE ZOSTANĄ PODJĘTE W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA AWARII.

Scenariusz nr 3.

Przerwanie, rozerwanie rurociągu (przerwanie ciągłości ścian rurociągu), uszkodzenie zbiornika ciśnieniowego, kolumny absorbera, separatora, zasuw, wymiennika, filtroseparatora, odgazowywacza - w efekcie nastąpi emisja gazu palnego (metan) do atmosfery, powstanie atmosfery wybuchowej, w przypadku obecności czynnika inicjującego (otwarty ogień, ładunek elektrostatyczny, iskry) może nastąpić wybuch, pożar powstałej chmury mieszaniny wybuchowej, promieniowanie termiczne, hałas.

Środki bezpieczeństwa:

- monitoring ciśnienia w instalacji,
- system alarmowania o przekroczeniu poziomu założonego wysokiego i niskiego ciśnienia,
- system detekcji gazów palnych i detekcji płomienia,
- czujki wykrywające dym.

Rozerwanie lub rozszczelnienie rurociągu wywołuje emisję gazu poza instalację. System sterujący wykrywa taką sytuację i zamyka automatyczne zasuwę odcinające fragment instalacji gdzie nastąpiła awaria.

Jednocześnie zamknięta część instalacji jest rozgazowywana przez zrzut gazu na pochodnię do spalania gazu.

INFORMACJE DOTYCZĄCE GŁÓWNYCH SCENARIUSZY AWARII PRZEMYSŁOWEJ ORAZ ŚRODKÓW BEZPIECZEŃSTWA, KTÓRE ZOSTANĄ PODJĘTE W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA AWARII.

c.d. Scenariusza 3

Zadziałanie systemu odcięcia części instalacji lub systemu detekcji płomienia wywołuje alarm w dyspozytorni nadzorowanej przez operatora, który podejmuje decyzję dotyczącą dalszego toku postępowania, zgodnie z zapisami Wewnętrznego Planu Operacyjno–Ratowniczego dla PMG Brzeźnica.

W przypadku powstania pożaru w pomieszczeniu agregatów sprężarkowych następuje włączenia stałych urządzeń gaśniczych.

Dalsze prowadzenie działań ratowniczych dla każdego ze scenariuszy będzie realizowane zgodnie z Wewnętrznym Planem Operacyjno-Ratowniczym przy wykorzystaniu służb ratowniczych Oddziału i Państwowej Straży Pożarnej w zależności od wielkości zagrożenia, o czym zadecyduje Kierownik Akcji Ratowniczej.

OSOBY UPOWAŻNIONE DO UDZIELANIA INFORMACJI

Osobą udzielającą informacji na wypadek wystąpienia poważnej awarii przemysłowej jest:

Orlen Spółka Akcyjna - Oddział PGNiG w Sanoku

Dyrektor Oddziału lub osoba przez niego upoważniona.